

Hazırlayan	İnceleyen	Onaylayan
Hemşirelik Hizmetleri Müdürü	Kalite Yönetim Direktörü	Başhekim

1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; Özel Mecidiyeköy Çevre Hastanesi'nde İstismar, ihmal, tecavüz/cinsel taciz ve aile içi şiddet kurbanı şüpheli vakaların belirlenmesi, rapor edilmesi, gerekli tedavi, bakım ve korumanın sağlanması için yöntem belirlenmesidir.

2. KAPSAM

Bu prosedür, tanı ve tedavi amacıyla başvuran immunsupresif hastalarda bakım sürecini kapsar.

3. TANIMLAR

3.1. Suistimal: Kişinin başka bir kişi tarafından sadece cinsel istismarla sınırlı olmayan, sömürülme, kötüye kullanma veya cezalandırma vb. şekilde, sağlığının, kişilik sınırlarının veya emosyonel durumunun tehdit edilmesidir.

3.2. İhmal: Kişinin ebeveyn veya bakmakla yükümlü kişi/kişiler tarafından yeterli beslenme, giyim, kişiye koruma sağlanmaması, yaralama, hastalık veya bireyin durumuna uygun tedavi olanaklarından yoksun kalması bunların sonucunda bireyin fiziksel, mental veya emosyonel sağlığının tehdit altında olması veya zarar görmesidir.

4. SORUMLULAR

4.1. Onay ve yürürlük

Bu prosedür, Başhekim onayından sonra yürürlüğe girer.

4.2. Prosedürün Kullanıcıları

Bu prosedürün yürütülmesinden Hastanemizde görev yapan tüm hekimler, hemşireler ve diğer sağlık personelleri sorumludur.

5. FAALİYET AKIŞI

5.1. Özel Mecidiyeköy Çevre Hastanesi'ne başvuran tüm hastalar, fiziksel, emosyonel ve finansal açıdan suistimale uğramaktan korunurlar. İhmal veya suistimale uğrama durumundan şüpheleniliyorsa, hastanın hekimine ve tedavisinden sorumlu kişilere bilgi verilir. Hastanın ailesi ve yakınları ile de görüşülür, gerekirse psikolojik danışmanlık verilir. Hastaya ait tüm bilgiler gizli tutulur ve tüm çalışanlar buna özen gösterir.

5.2. İhmal ve suistimal açısından risk grupları; yaşlılar, çocuklar, bebekler ve engellilerdir. Bu gruba giren kişilerin kırılgan, zayıf ve bağımlı olmaları onları suistimal ve ihmal açısından riskli duruma getirmektedir. Fiziksel ve ruhsal yetersizlik ise, kişinin kendini koruma ve kurtarma yeteneğinin olmaması nedeniyle doğrudan risk olarak ele alınmalıdır.

5.3. İhmal ve suistimal türleri aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

5.3.1. Fiziksel suistimal:

- Kötü muamele
- Yanık
- Cinsel taciz
- Fiziki Kısıtlama
- Darp
- Kötü niyetle ilaç uygulama

5.3.2. Fiziksel ihmal:

- Dehidratasyon
- Malnütrisyon
- Hijyene aykırı giyim ve bakım
- Uygunsuz/düzensiz ilaç uygulamaları
- Tıbbi bakım eksikliği

5.3.3. Psikolojik suistimal:

- Sözlü veya emosyonel taciz
- Tehdit
- Tıbbi gereklilik olmadan izole edilmiş olma/fiziksel kısıtlama (odaya hapis gibi)
- Uzun zaman yalnız bırakılması

5.3.4. Maddi suistimal:

- Maddi kaynak kısıtlaması
- Maddi kaynakların kötü kullanılması
- Hırsızlık
- Günlük bakım ihtiyaçlarının karşılanmaması

5.4. **Belirtiler ve Semptomlar:**

5.4.1. İhmal ve suistimale uğramış hastalarda ya da şüphe edildiği durumlarda aşağıdaki belirti ve bulgular hastada gözden geçirilmelidir:

- Hastanın herhangi bir baskı ya da tehdit unsuru olmadan kendini ifade edememesi.
- Hastanın tıbbi personel ve/veya bir yakını dışında biri tarafından acile getirilmiş olması.
- Hastanın travma/kaza ile ilgili çelişkili ve tutarsız açıklamalarının olması
- Hastaneye başvuru ile travma arasındaki sürenin uzun oluşu.
- Uygun olmayan koşullarda barınma veya yaşam şartlarının güvenli olmayışı.
- Geçmişte şüpheli yaralanmalar veya benzeri hikayelerin olması

5.4.2. **Fiziksel Göstergeler:**

- Baş, boyun ve gözde darp izleri, kesik veya yaralanma izleri
- Çökmüş gözler
- Kilo kaybı
- Alet kullanılarak yapılmış izler
- İnsan ısırık izleri
- Yanık
- Kırık
- Küçük çocuklarda retinal hemorajiler

5.4.3. **Tecavüz/Cinsel Taciz Belirti ve Semptomları:**

- Genital ve anal bölgede travma zedelenme veya kanama
- Başka bir nedene bağlı olmayan tekrarlayan ÜSE
- Çok gençlerde hamilelik ve bulaşıcı cinsel hastalık
- Matürasyon düzeyine uygun olmayan aşırı cinsel bilgi
- Depresyon

- Apati
- Vücutta morluklar

5.4.4. Emosyonel veya Psikolojik Suistimal Belirti ve Semptomları:

- İletişimden ve konuşmaktan kaçınma veya aşırı agresif davranış
- Sebepsiz korku ve şüpheler
- Uyumsuz ebeveyn/çocuk etkileşimi
- Depresyon
- Kondak bozukluk
- İntihar girişimi

5.4.5. Çocuk/Yaşlı İhmal ve Suistimal Belirti ve Semptomları:

- Kişisel hijyen azlığı/uygunsuz giyim
- Malnutrisyon/dehidratasyon
- Gelişimsel gerilik (boy, kilo, gelişim eğrisinde plato; gelişim grubuna göre standartların altında oluşu, kafa çapının % 5'den fazla oluşu)
- Tıbbi bakım azlığı
- Aşırı/yetersiz medikasyon
- İmmunizasyon azlığı
- Isı düşüklüğü ve/veya susuz kalma

5.4.6. Aile İçi Şiddet Belirti ve Semptomları:

- Uyumsuz veya açıklanamayan çürük ve ezikler
- Kırıklar
- Yanıklar
- Tekrarlayan travmalar
- Baş ve yüz travmaları
- Yabancı cisim yutma
- Gerçekçi olmayan yakınmalar ve/veya bakımdan kaçınma
- Nesnelere suçlama
- Kendini yaralama iddiaları

5.5. Şüpheli Duyulan Durumlarda Yapılması Gerekenler:

Şüpheli bir ihmal, bakımsızlık veya suistimal ile karşılaşılırsa, hemşire şunları yapar:

- Tıbbi ekip ile vakayı tartışır, doktora haber verir
- Eğer mümkün ise hastadan bilgi alır.
- Hastanın yakınlarından/ailesinden hastanın yaşam şartları koşulları hakkında bilgi toplar.
- Hastanın yakınının mutlaka yanında olmasını sağlar. Olmazsa 2 saat ara ile kontrol eder.
- Elde edilen bilgiler ve tüm bulgular Hasta Gözlem Notlarına kaydedilir.
- Hasta başka bir kurumdan gelmişse, o kurumun yöneticisi ile durum hakkında görüşür.
- Başvuru yapılacak merkezler araştırılır.
- Doktor, hasta veya hasta ailesine uygun olan bilgileri sunar.

5.6. Hasta hakkında elde edilen bilgiler ışığında hastanın tedavisi planlanır. Gerekli durumlarda psikiyatri konsültasyonu sağlanır.

Doktor ve tıbbi kadro tarafından yapılan tüm değerlendirmeler sonucunda ihmal/suistimal durumu saptanır ve adli bir olay olduğuna karar verirse Adli Vaka Yönetim Prosedürü'ne göre işlemler başlatılır.

5.7.İhmal/suistimal hastane içerisinde gerçekleşmiş ise, olay Güvenlik Raporlama Sistemi İşleyiş Prosedürü'ne uygun olarak raporlanır.

5.8.Korunma ve Önlemler

5.8.1.İhmal ve suistimale neden olan durumların tedavisi, ilk yardım, değerlendirme, uzun dönemli bakım olanakları, eğitim ve engelleme aşamalarını içeren çok yönlü yaklaşımları gerekli kılmaktadır.

5.8.2.Acil Servis olguların saptanması yönünden önem taşır. Bu konuda verilen hizmetlerin doktor, hemşire, yöneticiler, hukukçular ve diğer bakım verenlerin ortak katılımı ile gerçekleşmesi gerekir. Bu ekipler, suistimalin fiziksel belirtilerinin tedavi edilmesinin ardından hasta güvenliğinin sağlanması, daha güvenli ve huzurlu bir yaşam olanağının temin çalışırlar. Ayrıca uygun yaklaşım ve eğitimin önemi büyüktür.

5.8.3.İhmal ve suistimale uğramış hastaların bakımında yer alan sağlık ekibinin bu konuda eğitilmiş olması, erken bulguları farkedebilmesi, ihmal ve suistimale yol açabilecek durumların engellenmesi konusunda çalışması gereklidir. Olabildiğince iyimser olunmalı ve rahatlatma teknikleri uygulanmalıdır.

5.9.Uygunsuzlukların Tespiti ve Düzeltici Önleyici Faaliyetlerin Planlanması

5.9.1.Hastalarla ve işleyiş düzeni ile ilgili karşılaşılan her türlü aksaklıkla bir daha karşılaşılmaması için duruma uygun olarak Uygunsuzluk Yönetimi Prosedürü ve Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler Prosedürü'ne göre hareket edilir. Düzeltici/ Önleyici Faaliyet İstek Formu doldurulur.

5.9.2.Hasta ve çalışan güvenliğini tehdit eden bir durum ile karşılaştığında Güvenlik Raporlama Sistemi İşleyiş Prosedürü'ne göre hareket edilir.

6. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

YÖN.PR.11 Güvenlik Raporlama Sistemi İşleyiş Prosedürü'ne

YÖN.PR.05 Uygunsuzluk Yönetimi Prosedürü

YÖN.PR.06 Düzeltici ve Önleyici Faaliyetler Prosedürü

YÖN.FR.07 Düzeltici/ Önleyici Faaliyet İstek Formu

ACL.PR.02 Adli Vaka Yönetim Prosedürü